

Promo-LEX continuă să manifeste îngrijorare privind fenomenul înrolării forțate în regiunea transnistreană

Asociația Promo-LEX își exprimă, repetat, îngrijorarea față de fenomenul înrolării forțate în structurile paramilitare ilegale din regiunea transnistreană și de lipsa reacțiilor și acțiunilor din partea autorităților constituționale.

Promo-LEX consideră că înrolarea în structurile paramilitare poate fi calificată drept privare ilegală de libertate, manifestată prin detenție în unitățile paramilitare din estul Republicii Moldova. Efectuarea „serviciului militar” în regiunea transnistreană este obligatorie, eschivarea de la înrolare fiind sancționată cu amendă de cca 600\$ SUA sau cu până la 2 ani de închisoare. Informații suplimentare găsiți în Buletinul Informativ Promo-LEX, [aici](#).

În perioada 1 octombrie – 31 decembrie 2015, va avea loc un nou val de înrolare a tinerilor din teritoriul controlat de administrația de facto de la Tiraspol, vârsta persoanelor vizate fiind între 18-27 ani. Tinerii, în mare parte cetățeni ai R.Moldova, Federației Ruse și Ucrainei, domiciliați în regiunea transnistreană sunt citați pentru înrolare în structurile paramilitare locale.

Asociația Promo-LEX începând cu 2007 a atras atenția, în repetate rânduri, asupra fenomenului de înrolare forțată în structurile paramilitare ilegale, precum și asupra gravelor probleme, abuzuri și încălcări ale drepturilor fundamentale, cu care se confruntă majoritatea majoritatea tinerilor înrolați forțat.

Reamintim cazul tânărului Rjavitin, care a evadat recent din

structurile paramilitare din cauza tratamentelor inumane la care era supus. Pentru că a evadat și a îndrăznit să vorbească despre condițiile și tratamentul inuman la care a fost supus, administrația de facto de la Tiraspol i-a pornit dosar penal. Astfel, securitatea personală a lui Rjavitin este amenințată, iar rudele sale rămase la Tiraspol, sunt supuse presiunilor și intimidărilor. Asociația Promo-LEX solicită protejarea lui Rjavitin și suport familiei sale.

Detalii despre cazul Rjavitin [aici](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc, Ofițer de presă: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail: pr@promolex.md

APEL PUBLIC privind inițiativele de reformare a sistemului judecătoresc și mărirea luptei cu corupția

Mai mulți reprezentanți ai societății civile cheamă factorii de decizie din Moldova să ia măsuri reale și efective de luptă cu corupția și de asigurare a unui sistem judiciar

independent și responsabil.

Reprezentanții societății civile își exprimă îngrijorarea cu privire la lipsa transparenței și posibilitatea adoptării în grabă a unei serii de inițiative legislative ce includ modificări radicale în sistemul judecătoresc și codul de procedură civilă, precum și crearea instanțelor specializate pentru infracțiunile de corupție. ONG-urile au lansat un apel public prin care cheamă factorii de decizie, în special Guvernul și Parlamentul, să nu admită abateri de la obiectivele asumate anterior și să nu promoveze în grabă inițiativele care se pot adeveri periculoase în contextul Republicii Moldova. Factorii de decizie au fost chemați să continue implementarea Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016 și să urgenteze realizarea măsurilor prevăzute de aceasta.

În special, semnatarii apelului sunt îngrijorați de propunerile ce țin de reorganizarea Curții Supreme de Justiție (CSJ), selectarea majorității inspectorilor-judecători din societatea civilă; investirea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) cu dreptul de a verifica averile judecătorilor și de a-i elibera din funcție în caz că judecătorul nu poate proba legalitatea dobândirii averii; achitarea taxei de stat după terminarea procesului și nu la inițierea procesului; instituirea medierii obligatorii în prima instanță în cauzele civile de către judecători; reducerea termenelor de examinare a cauzelor în detrimentul calității și crearea instanțelor judecătorești specializate pentru examinarea infracțiunilor de corupție.

Semnatarii apelului își exprimă îngrijorarea în legătură cu faptul că factorii de decizie întârzie să promoveze legea cu privire la procuratură și legislația conexe și deoarece nu sunt promovate ferm cele trei proiecte de legi ce țin reformarea sistemului național de integritate care, după ce au fost consultate pe larg cu factorii de decizie, societatea civilă, experții naționali și internaționali, au fost respinse de Guvern la 16 iunie 2015. Aceste acte normative creează

cadrul instituțional și instrumentele reale de prevenire și combatere a corupției. Reprezentanții societății civile susțin că tergiversarea adoptării acestora și modificarea esenței proiectelor de legi poate însemna doar un lucru – autoritățile moldovenești nu sunt cointeresate în crearea unor instrumente reale de luptă cu corupția, ci mimează acest proces.

Semnatarii solicită Guvernului și Parlamentului, printre altele, adoptarea urgentă a proiectului legii procuraturii și a legislației conexe în versiunea propusă de grupul de lucru, realocarea posturilor de procurori, personal auxiliar și a posturilor de specialiști și ofițeri de urmărire penală în sistemul procuraturii și a Centrului Național Anticorupție în vederea consolidării Procuraturii anticorupție după modelul Direcției Naționale Anticorupție din România, adoptarea proiectelor de lege cu privire la Centrul Național de Integritate, privind declararea averii și intereselor personale și proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în versiunea propusă Guvernului de Ministerul Justiției în iunie 2015, numirea persoanelor în funcții cheie în sectorul justiției pe principiul de profesionalism și integritate, și nu conform criteriilor politice și continuarea implementării Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016.

Semnatarii solicită sistemului judecătoresc, în special CSM și organelor afiliate acestora, precum și Ministerului Justiției monitorizarea minuțioasă, depistarea și sancționarea încălcărilor în procesul de distribuire aleatorie a dosarelor în instanțele judecătorești, asigurarea înregistrării audio a tuturor ședințelor de judecată, fortificarea mecanismului de răspundere disciplinară a judecătorilor și promovarea la CSJ doar a judecătorilor cu o integritate impecabilă și de cel mai înalt profesionalism.

Textul complet al apelului disponibil este aici în [română](#) și în [engleză](#).

Promo-LEX a prezentat rezultatele monitorizării alegerilor locale generale din 2015

17
septembrie
2015,
Chișinău

–
Asociația
Promo-LEX
a lansat
la 17
septembrie
curent,
[Raportul
Final de
Monitoriz](#)

[are a Alegerilor Locale Generale din 14 \(28\) iunie 2015.](#)

Documentul a fost dezbătut în cadrul unei mese rotunde cu participarea reprezentanților instituțiilor publice relevante (Comisia Electorală Centrală, Parlamentul Republicii Moldova, CCA, IGP, CNA etc.), ai societății civile, mass-media, partenerilor.

Raportul relevă prestația principalilor actori electorali în perioada 3 aprilie – 31 iulie 2015. Astfel, Misiunea de Observare Promo-LEX a constatat că alegerile locale din acest an au fost marcate de o participare moderată a populației, de o concurență activă a candidaților electorali, dar și de o

organizare satisfăcătoare a scrutinului din partea organelor responsabile.

Vezi raportul [aici](#).

Perioada preelectorală a fost marcată de incertitudine cu privire la organizarea scrutinului, iar CEC a fost determinată să modifice cadrul normativ cu mai puțin de un an înainte de alegeri, contrar recomandărilor Comisiei de la Veneția. Totodată, organele electorale au fost constituite, cu mici excepții, în termenele stabilite de calendarul electoral al CEC și au avut, în mare parte, un comportament corect și imparțial față de concurenții electorali.

O problemă majoră a fost accesul la verificarea listelor electorale, fapt care a diminuat încrederea alegătorilor în procesul electoral, iar interpretarea defectuoasă a legislației electorale cu privire la întocmirea listelor electorale în baza reședinței a permis migrația artificială a alegătorilor și a determinat apariția unor incidente cu aplicarea violenței și chiar devastarea unei secții de votare.

Misiunea de Observare Promo-LEX a mai constatat că actuala campanie electorală a fost una latentă la început și a devenit mai dinamică în ultima lună, când concurenții electorali au diversificat metodele de agitație electorală. De asemenea, observatorii au constatat cu îngrijorare cazuri izolate de aplicare a violenței și intimidării, a utilizării discursurilor instigatoare la ură în adresa contra-candidaților, precum și a cadourilor oferite în scopuri electorale.

Misiunea de Observare Promo-LEX a remarcat sporirea nesemnificativă a gradului de transparență în declararea mijloacelor financiare utilizate de către concurenții electorali, dar și persistența unor carențe majore la acest capitol. De asemenea, comparativ cu alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, Promo-LEX a observat diminuarea implicării

presei locale și regionale în reflectarea campaniei electorale pentru alegerile locale.

În urma constatărilor din raportul final, Misiunea de Observare Promo-LEX a formulat 42 de recomandări pentru autoritățile publice, concurenții electorali și alți actori relevanți în vederea perfecționării cadrului legal și procedurilor electorale. Printre cele mai stringente recomandări sunt:

- Elaborarea, adoptarea și completarea Codului Electoral cu o prevedere nouă care să stabilească o dată unică a alegerilor locale generale;
- Completarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal cu norme care să asigure transparența și accesibilitatea listelor electorale;
- Completarea Codului Electoral cu norme care să asigure exercitarea dreptului la vot al alegătorilor care nu au nici domiciliu și nici reședință;
- Modificarea normelor legale ce prevăd renumărarea voturilor, astfel încât cheltuielile pentru desfășurarea acestora să fie suportate de către CEC în cazul depistării incorectitudinii rezultatelor inițiale sau de către partea care a solicitat renumărarea, în cazul confirmării rezultatelor inițiale;
- Instituirea unui plafon financiar unic pentru toți concurenții electorali (candidați independenți și candidați desemnați de partidele politice) la nivel de CE, precum și instituirea obligației de elaborare a rapoartelor financiare pentru fiecare CE;
- Asigurarea unui mecanism prin care să fie evitată posibilitatea ascunderii identității donatorilor de facto ai concurenților electorali (prin virarea mijloacelor financiare în contul partidului și, ulterior, în fondul electoral prin transferuri unice din contul partidului);
- Aplicarea sancțiunilor graduale existente în cazul

încălcării legislației din domeniul finanțării campaniilor electorale, fără abordări selective față de anumiți concurenți electorali, partide politice și/sau candidați independenți;

- Atragerea la răspundere a persoanelor culpabile care au utilizat resurse administrative, au oferit cadouri electorale, au utilizat simboluri interzise în campania electorală, au instigat la acte de violență și au intimidat cetățenii.

Constatările și recomandările Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015 au fost posibile grație implicării a 1954 de observatori naționali. Recomandările rezultă din constatările formulate în cele peste 5786 de rapoarte obținute de la observatorii Promo-LEX din teritoriu, inclusiv 3719 rapoarte de vizite comprehensive, 1814 rapoarte de evenimente/ incidente, 253 rapoarte pe circumscripție și 1836 rapoarte întocmite în ziua alegerilor. Asociația Promo-LEX a desfășurat de asemenea, numărarea rapidă și numărarea paralelă a voturilor (Quick Count și PVT) în trei circumscripții electorale: Chișinău, Bălți și Comrat.

Raportul Final de Monitorizare a Alegerilor Locale Generale 2015 este elaborat în baza a patru rapoarte intermediare prezentate pe parcursul campaniei electorale și două rapoarte de totalizare a zilei alegerilor.

Reamintim că Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 a fost desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Misiunea de Observare a Alegerilor Generale

Locale din 14 (28) iunie 2015 a fost susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer pe comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md.

Prevenirea încălcării drepturilor omului, una din prioritățile Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului

În perioada 14 septembrie – 2 octombrie 2015 are loc cea de a 30-ea sesiune a Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, unde urmează a fi prezentat și discutat Studiul privind prevenirea încălcării drepturilor omului și implementarea practică a acestuia. Documentul a fost elaborat în iulie 2015, la solicitarea Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului prin rezoluția nr.24/16.

Studiul urmează să ofere un concept privind prevenirea încălcărilor drepturilor omului, identificarea mijloacelor practice de prevenire a violărilor și evidențierea rolului părților interesate, internaționale și regionale în acest sens.

Conceptul de prevenire a încălcării drepturilor omului constă nu doar în adoptarea de legi, strategii și planuri de acțiuni, ci crearea unui sistem puternic de prevenire la nivel național, susținut de activitățile eficiente a organizațiilor neguvernamentale și completat de mecanismele regionale și internaționale de protecție, care sporesc inevitabil promovarea respectului față de drepturile omului. Asociația Promo-LEX, organizație cu statut consultativ special la ECOSOC, a contribuit la elaborarea studiului Oficiului Înaltului Comisar ONU. Vezi documentul [aici](#).

În acest context, atragem atenția asupra Declarației Înaltului Comisar, Zeid Ra'ad al-Hussein, de la deschiderea sesiunii, care referinduse la Republica Moldova, a cerut autorităților răspunsuri imediate, fundamentate în domeniul drepturilor omului, în vederea abordării nemulțumirilor cetățenilor privind gestionarea incorectă a fondurilor publice, lipsa de transparență și eșecurile de informare, participare și responsabilitate, detalii [aici](#).

După un an de detenție în custodia structurilor separatiste din Donețk, moldoveanul Dohotaru a fost transmis autorităților constituționale ucrainene

Cetățeanul moldovean, Vladislav Dohotaru, mai bine de un an s-a aflat în custodia structurilor separatiste din Donețk.

Recent, acesta a fost transmis în custodia autorităților constituționale ale Ucrainei. Grație implicării Oficiului Împuternicitului pentru Drepturile Omului din Ucraina, la inițiativa Asociației Promo-LEX, au fost depuse eforturi pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților sale fundamentale și garantarea unui proces echitabil. Astfel, după mai bine de cinci luni, a fost obținută transportarea lui Vladislav Dohotaru din orașul Donețk în orașul Mariupol.

Reamintim că, la 30 martie 2014, V. Dohotaru, originar din s.Țiplești, r-nul Sângerei, șoferul unei curse internaționale, a fost implicat într-un accident rutier în regiunea Novoazovsk, satul Lebedinskoye. Accidentul s-a soldat cu decesul și rănirea mai multor persoane. Fiind grav rănit, acesta a fost tratat într-un spital din Mariupol, pe numele lui a fost deschis un dosar penal. După ameliorarea stării de sănătate, V. Dohotaru a fost transferat într-un izolator din or. Donețk, la acel moment aflat sub jurisdicția autorităților constituționale ale Ucrainei. În urma evenimentelor din Ucraina și pierderea controlului asupra acestei regiuni, nimeni din rude și apropiați nu au mai avut informații sau contact cu acesta. Mai mult decât atât, fiului i-a fost refuzat accesul în regiune atunci când a încercat să îl caute sau să îl viziteze.

Potrivit lui Dumitru Sliusarenco, avocat în cadrul Asociației Promo-LEX: "La moment este important să ne asigurăm că toate procedurile legale sunt respectate, că rudele și apropiații au acces la întrevederi cu acesta și îi este acordată asistența necesară. De asemenea, urmează să inițiem procedurile prin care V. Dohotaru ar putea fi transferat în Republica Moldova."

Mai multe detalii despre acest caz găsiți [aici](#) sau [aici](#).

Pentru mai multe detalii, contactați: **Carolina Bondarciuc**, Ofițer de presă Promo-LEX: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail pr@promolex.md

4 august – Ziua Internațională a solidarității cu societatea civilă din Belarus

La 4 august 2015, pentru al patrulea an consecutiv este marcată Ziua Internațională a solidarității cu societatea civilă din Belarus.

În ultimii 20 de ani situația drepturilor omului în Belarus nu s-a schimbat. În continuare este aplicată pedeapsa cu moartea, oamenii sunt persecutați și deținuți pe motive politice, iar drepturile și libertățile fundamentale sunt limitate pentru întreaga societate. Cu toate acestea, apărătorii și activiștii pentru drepturile omului continuă să promoveze valorile non-violenței și drepturile omului.

Acțiunea de solidarizare cu societatea civilă din Belarus – este o oportunitate de a ne exprima sprijinul și de a arată că activiștii de drepturile omului nu sunt singuri în acțiunile lor, de a vorbi locuitorii din diferite țări despre realitatea din Belarus și de a repeta în diferite limbi: „Solidaritatea este mai puternică decât represiunea!”.

Asociația Promo-LEX, membră a Federației Internaționale pentru Drepturile Omului ([International Federation for Human Rights / FIDH](#)), se alătură acțiunilor desfășurate la nivel internațional și îndeamnă societatea civilă din Republica Moldova, dar și simpli cetățeni să transmită un mesaj de sprijin activiștilor pentru drepturile omului din Belarus.

Detalii despre semnificația acestei zile și acțiunile care pot

fi întreprinse vedeți [aici](#).

ENEMO cere Federației Ruse să înceteze acțiunile de intimidare la adresa organizației Golos

Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor (ENEMO) condamnă cu fermitate acțiunile de intimidare a liderilor Golos, organizație rusă de observatori electorali, membră a ENEMO.

La 7 iulie 2015, organele de drept au descins în locuințele copreședinților comitetului de conducere al Mișcării Golos, Grigori Melkonyants și Roman Udot, precum și în locuința directorului executiv al Fundației Publice Interregionale Golos, Tatiana Troynova. Mai târziu, în aceeași zi, a avut loc o razie și la sediul Golos din Moscova. În urma perchezițiilor ample din locuințe și birouri, efectuate cu mai multe încălcări de procedură, autoritățile au confiscat documente și echipamente electronice. Această măsură are loc după inițierea unei acțiuni în justiție împotriva șefei biroului regional "Golos-Volga", Ludmila Kuzmina. D-na Kuzmina a fost acuzată că nu a plătit impozitele datorate pentru sumele donate de la fondul central al Golos în perioada 2010-2012. Mai mult, ea a fost amenințată cu efectuarea unui examen psihiatric de către procuratura rusă în aprilie 2015.

Merită să menționăm că acesta nu este primul caz când Golos este supusă la presiuni deosebite din partea autorităților ruse. Înainte de alegerile parlamentare din 2011 și de

alegerea primarului Moscovei din 2013, Golos a fost supusă la intimidări de către stat. În 2011, Golos a fost amendată pentru pretinse încălcări ale legislației electorale atunci când a publicat o hartă interactivă a fraudelor electorale iar în 2013 a fost amendată și forțată să-și înceteze activitățile pentru că nu s-a înregistrat ca "agent extern". În decembrie 2011, ENEMO a publicat declarații ca reacție la acțiunile de intimidare împotriva organizației Golos [\[1\]](#).

ENEMO este profund indignată de tentativele statului de a amenința o organizație independentă a observatorilor electorali și activiștii acesteia. ENEMO consideră că perchezițiile în locuințe reprezintă o intimidare directă la adresa activiștilor Golos, menită să împiedice și să limiteze activitatea de monitorizare a unei organizații de observatori cu reputație în Rusia înainte de viitoarele alegeri locale din luna septembrie. Aceste ultime acțiuni fac parte din ansamblul măsurilor punitive asupra organizațiilor societății civile și activiștilor independenți din Rusia, în încercarea de a reduce la tăcere vocile critice din această țară.

Golos este cel mai mare grup de observatori din Rusia și cel mai cunoscut de către cetățeni, deci eforturile sale sunt extrem de importante pentru a asigura transparența și a spori încrederea în alegeri în această țară. La fel ca toți membrii ENEMO, Golos efectuează observarea alegerilor conform standardelor recunoscute pe plan internațional privind monitorizarea internă a alegerilor. [\[2\]](#) Tentativele de amenințare împotriva activiștilor Golos și de împiedicare a activităților nepartizane ale acestora pot fi un semnal că Federația Rusă nu agreează monitorizarea independentă și profesionistă a alegerilor, subminând astfel legitimitatea procesului electoral din țară.

ENEMO condamnă hărțuirea și intimidarea permanentă a societății civile și a organizației Golos, membră a ENEMO. Rețeaua face apel la Federația Rusă să-și respecte angajamentele internaționale și să garanteze dreptul

recunoscut pe plan internațional al observatorilor de a efectua fără restricții observarea alegerilor.

ENEMO (Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor) este un grup format din 22 de organizații civice din 17 țări din Europa și Eurasia. ENEMO își propune să susțină interesul comunității internaționale și democrația în statele post-comuniste din regiunea OSCE, să evalueze condițiile electorale și mediul politic și să ofere rapoarte de observare precise și imparțiale. Misiunile internaționale de observare ale ENEMO evaluează procesul electoral utilizând standarde internaționale pentru alegeri democratice și corecte și etaloane pentru legislația și constituția țării evaluate.

Organizații membre ENEMO: Centrul pentru Inițiative Civice – Bosnia și Herțegovina, Centrul pentru Tranziție Democratică – Muntenegru, Centrul pentru Alegeri Libere și Democrație – Serbia, Coaliția pentru Democrație și Societate Civilă – Kârgâzstan, Comitetul Alegătorilor din Ucraina – Ucraina; Centrul de Monitorizare a Alegerilor – Azerbaidjan, GONG – Croația, ISFED – Georgia, It's your choice – Armenia, Asociația Obștească MOST – Macedonia, Asociația Pro Democrația – România, Rețeaua Republicană a Monitorilor Independenți – Kazahstan, Golos – Rusia, Obcianske Oko – Slovacia, Comitetul Helsinki din Belarus – Belarus, Societatea pentru Cultură Democratică – Albania, Monitoring Center – Muntenegru, Asociația Promo-LEX – Moldova, Asociația KRIIK – Albania, Centrul pentru Drepturile Omului „Viasna” – Belarus, Fundația pentru Sprijinul Inițiativelor Civice – Kazahstan, Institutul Democratic din Kosovo – Kosovo.

[1] http://www.enemo.eu/golos_support.htm

[2] DECLARAȚIA PRIVIND PRINCIPIILE GLOBALE DE OBSERVARE ȘI MONITORIZARE NEPARTIZANĂ A ALEGERILOR DE CĂTRE ORGANIZAȚIILE CETĂȚENEȘTI ȘI CODUL DE CONDUITĂ AL OBSERVATORILOR NON-PARTIZANI PENTRU MONITORIZAREA ALEGERILOR, adoptate la 3 aprilie 2012 de către Organizația Națiunilor Unite, New York,

Numirea în funcție a Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului, Ecaterina Burlacu a fost declarată neconstituțională

Astăzi, Curtea Constituțională a emis o hotărâre prin care a admis sesizarea privind declararea neconstituționalității hotărârii nr. 140 din 3 iulie 2015, despre numirea Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului și a declarat hotărârea neconstituțională.

Vedeți mai jos Avizul prezentat de către Asociației Promo-LEX.

Nr. 374 din 15 iulie 2015

A V I Z

la sesizarea prezentată în conformitate cu art. 25 l. g din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 al. 1 l. g și 39 din Codul jurisdicției constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

Asociația "Promo-LEX" este o organizație non-guvernamentală, apolitică, nonprofit și își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Misiunea asociației este de a contribui la dezvoltarea democrației în Republica Moldova, prin promovarea și apărarea drepturilor omului, monitorizarea

proceselor democratice și consolidarea societății civile. Asociația "Promo-LEX" este membră al Federației Internaționale a Drepturilor Omului și este membră cu statut consultativ la ECOSOC, mecanism în cadrul ONU.

La data de 14 iulie 2015, în adresa Asociației a parvenit solicitarea Curții Constituțională a R. Moldova nr. PCC-01/31a – 200 privind expunerea poziției Asociației „Promo-LEX” în legătură cu Sesizarea nr.004 din 10 Iulie 2015 despre controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului R. Moldova nr.140 din 03 Iulie 2015 privind numirea în funcție a d-nei Burlacu Ecaterina în calitate de Avocat al Poporului pentru Drepturile Copilului.

Reafirmând principiile de bază stabilite în Declarația Universală a Drepturilor Omului privind demnitatea și valoarea persoanei umane și obligațiile asumate de state de a promova în colaborare cu Organizația Națiunilor Unite respectul universal și efectiv față de drepturile omului și libertățile fundamentale, precum și respectarea lor universală și efectivă dar și principiile stabilite în Convenția cu privire la Drepturile Copilului și îndeosebi că copilul are nevoie de protecție și îngrijire specială, așa cum a fost enunțat în Declarația de la Geneva din 1924 privind drepturile copilului și în Declarația drepturilor copilului, adoptată de Adunarea Generală la 20 noiembrie 1959, Asociația "Promo-LEX", în limita informațiilor și expertizei de care dispune, comunică Curții următoarele:

Instituția Avocatului Poporului urmează să asigure respectarea drepturilor și libertăților omului în societate. Gradul înalt de independență și atribuțiile cu care acesta este investit îi oferă Avocatului Poporului prerogative importante în promovarea și respectarea drepturilor omului. Pentru a asigura exercitarea acestor prerogative, Avocatul Poporului, în spiritul Principiilor Fundamentale ale Drepturilor Omului incluse în Actele Internaționale la care s-a făcut trimitere mai sus, urmează să dea dovadă de **experiență profesională**

demonstrată în apărarea drepturilor omului, reputație ireproșabilă, o bună cunoaștere a domeniului și în special notorietate în domeniul apărării drepturilor omului.

Considerăm că aceste calități urmează să fie caracteristici obligatorii și pentru un Avocat al Poporului specializat în apărarea drepturilor copilului. În situația în care drepturile copilului sunt încălcate în masă în Republica Moldova, sub aspectul discriminării, supunerii abuzului sexual, aplicării violenței în familie, neasigurarea dreptului la acces la o instanță și o mulțime de alte încălcări, considerăm deosebit de important anume elementul de **specializare** a pretendentului la funcția de Avocat al Poporului pentru Drepturile Copilului.

Considerăm că în această funcție urmează a fi aleasă o persoană deja formată în domeniul dat și nu în curs de specializare.

Mai mult ca atât, considerăm că legiuitorul la stabilirea criteriilor de selectare a fost destul de succint și laconic, inserând cerințele obligatorii pentru suplinirea acestei funcții. Spre deosebire de alte funcții care pot fi alese la discreția parlamentarilor, în cazul Avocatului Poporului nu poate fi admis principiul de oportunitate sau de voință politică decât doar sunt respectate aceste cerințe.

Cu referință la aspectul de notorietate în domeniul drepturilor omului vom face referință la prevederile Rezoluției nr. A/RES/53/144, din 9 decembrie 1998, a Adunării Generale a ONU privind declarația despre Apărătorii Drepturilor Omului. Declarația în cauză descrie care sunt activitățile în domeniul drepturilor omului și care nu vor fi reiterate în acest aviz. Prin urmare trebuie analizată experiența persoanei reieșind din aceste criterii pentru a stabili dacă persoana dispune de notorietate în domeniul drepturilor omului sau nu.

După cum a stabilit Curtea Constituțională în alte Hotărâri, în mod special cele cu privire la principiile de funcționare a

avocaturii (a se vedea Hotărârea nr. 3 din 10.02.2011), limitările de reprezentare răspund unor rațiuni de natură obiectivă, având drept scop de a face ordine într-un domeniu de importanță majoră pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Având în vedere competențele funcționale și atribuțiile de reprezentare a Avocatului Parlamentar, urmează a se reține faptul că notorietatea și cunoștințele de specialitate constituie elemente decisive pentru alegerea în funcția respectivă.

În rezultatul analizei CV-ului, prezentării sale publice și a altor informații disponibile referitoare la activitatea Dnei Ecaterina Burlacu, considerăm că aceasta nu corespunde criteriilor descrise mai sus. În special, dumneaei nu posedă experiența profesională necesară demonstrată **în domeniul apărării drepturilor copilului în special și a drepturilor omului în general**, nu a fost implicată plenar în activități de apărare a drepturilor fundamentale și respectiv nu poate fi considerată ca o persoană cu notorietate în domeniu. Totodată Asociația "Promo-LEX" nu contestă capacitățile profesionale generale ale Dnei Ecaterina Burlacu, însă considerăm că acestea nu sunt relevante pentru funcția de Avocat al Poporului, specializat în apărarea drepturilor copilului.

Prin urmare, considerăm că Sesizarea nr.004 din 10 Iulie 2015 despre controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului R. Moldova nr.140 din 03 iulie 2015 privind numirea în funcție a Dnei Burlacu Ecaterina urmează a fi interpretată în strictă conexiune cu principiul statului de drept și valoarea supremă a drepturilor și libertăților fundamentale, stabilite în Articolul 1, alineatul 3 al Constituției.

Aceleași principii sunt stabilite și în Preambulul Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale *"Reafirmând atașamentul lor profund față de aceste libertăți fundamentale care constituie temelia însăși a justiției și a păcii în lume și a căror menținere se bazează în mod esențial, pe de o parte, pe un regim politic cu*

adevărat democratic, iar pe de altă parte, pe o concepție comună și un respect comun drepturilor omului din care acestea decurg ”.

În acest sens, considerăm că numirea în funcție de Avocat al Poporului a unei persoane care nu întrunește condițiile legale (în speță, Articolul 6 al Legii 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului) subminează principiile democrației și a statului de drept. Promovarea în această funcție deosebit de importantă pentru asigurarea respectării drepturilor omului ca și valori fundamentale, a unei persoane ce nu întrunește condițiile necesare de experiență și notorietate poate compromite principiile legalității, egalității, imparțialității, transparenței, echității sociale, și democrației în baza cărora activează Avocatul Poporului.

Cele menționate mai sus pot duce la compromiterea imaginii instituției Avocatului Poporului *per se*. Un astfel de efect este impardonabil și inacceptabil într-o societate democratică.

Drepturile Omului în Moldova – retrospectiva anului 2014. Raport

La 16
iulie
2015,
Asoci
ația
Promo
-LEX
a
lansa
t
Rapor
tul
Drept
urile
Omulu
i în

Moldova – retrospectiva anului 2014. Cea de a șasea ediție a Raportului prezintă analiza, concluziile și recomandările a 15 experți din 8 organizații neguvernamentale privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, inclusiv regiunea transnistreană.

Pe parcursul anului 2014, au fost elaborate o serie de acte normative strategice menite să redreseze situația cu privire la garantarea și respectarea dreptului de a nu fi supus torturii și relelor tratamente, implementarea cărora, a fost nesatisfăcătoare. Un aspect pozitiv la acest capitol este emiterea de către instanțele de judecată a unor hotărâri de condamnare pentru acțiuni de tortură, prin aplicarea pedepselor private de libertate.

În ceea ce privește dreptul la libertatea și siguranța persoanei, anul trecut a fost înregistrată o creștere a numărului de persoane private de libertate, și respectiv, o creștere a numărului deținuților în penitenciare. Acest fapt a readus în vizor problema suprapopulării penitenciarelor.

Un sondaj realizat în 2014 de către Institutul de Politici

Publice relevă faptul că cele mai discriminate categorii de persoane sunt persoanele sărace, persoanele în etate, persoanele cu dizabilități mintale și fizice și persoanele membri ai comunității LGBT. O problemă majoră în combaterea fenomenului discriminării o reprezintă impedimentele de ordin legislativ, instituțional și administrativ, care afectează în mod negativ activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Astfel, Consiliul este lipsit de competența de a aplica sancțiuni, fapt care îl poziționează la discreția instanțelor de judecată, unde situația nu a progresat.

La capitolul violența în familie trebuie menționate mai multe lacune la nivel de implementare a cadrului legal printre care: aplicarea neuniformă a legislației ce ține de sancționarea contravențională a agresorilor pentru încălcarea măsurilor de protecție, dar și a legislației privind tragerea la răspundere a acestora pentru acte de violență soldate cu vătămări ușoare sau neînsemnate a sănătății. În acest context, este recomandată armonizarea cadrului legal național în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie la standardele europene.

Referitor la regiunea transnistreană Raportul scoate în evidență fenomenul privării arbitrare de libertate, menționând că în anul 2014 CtEDO a comunicat guvernelor pârâte 12 cauze privind presupusa încălcare a art.5 al CEDO. Pe de altă parte, acțiunile și măsurile întreprinse de către administrația locală au redus la minim exprimarea opiniilor critice în adresa regimului, lucru subliniat și de persecutarea continuă a apărătorilor drepturilor omului. Referitor la dreptul la proprietate sunt evidențiate probleme precum: accesul periodic blocat, limitat și obstrucționat de către administrația de facto a proprietarilor și fermierilor din raionul Dubăsari. De asemenea, anul 2014 a fost marcat de numeroase incidente în școlile cu predare în grafia latină, iar soluționarea mai multor probleme la acest capitol a fost din nou amânată.

Varianta electronică a Raportului [aici](#).

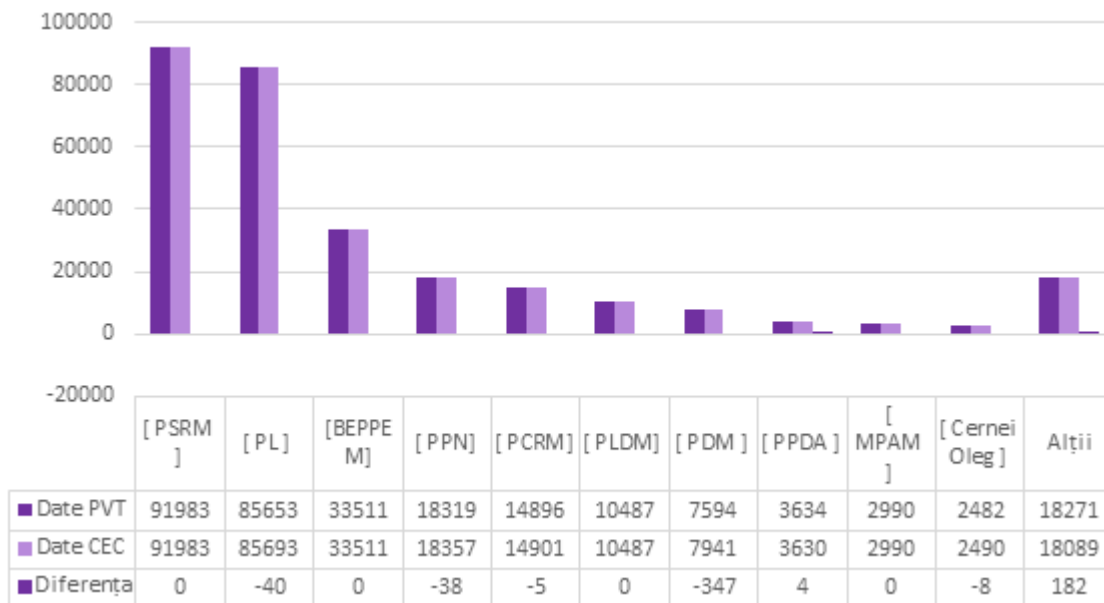
Raportul a fost elaborat în cadrul proiectului „Apărarea și monitorizarea drepturilor omului în Republica Moldova, inclusiv regiunea transnistreană”, implementat de Asociația Promo-LEX cu suportul Civil Rights Defenders din fondurile Sida.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc, Ofițer de presă: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail: pr@promolex.md

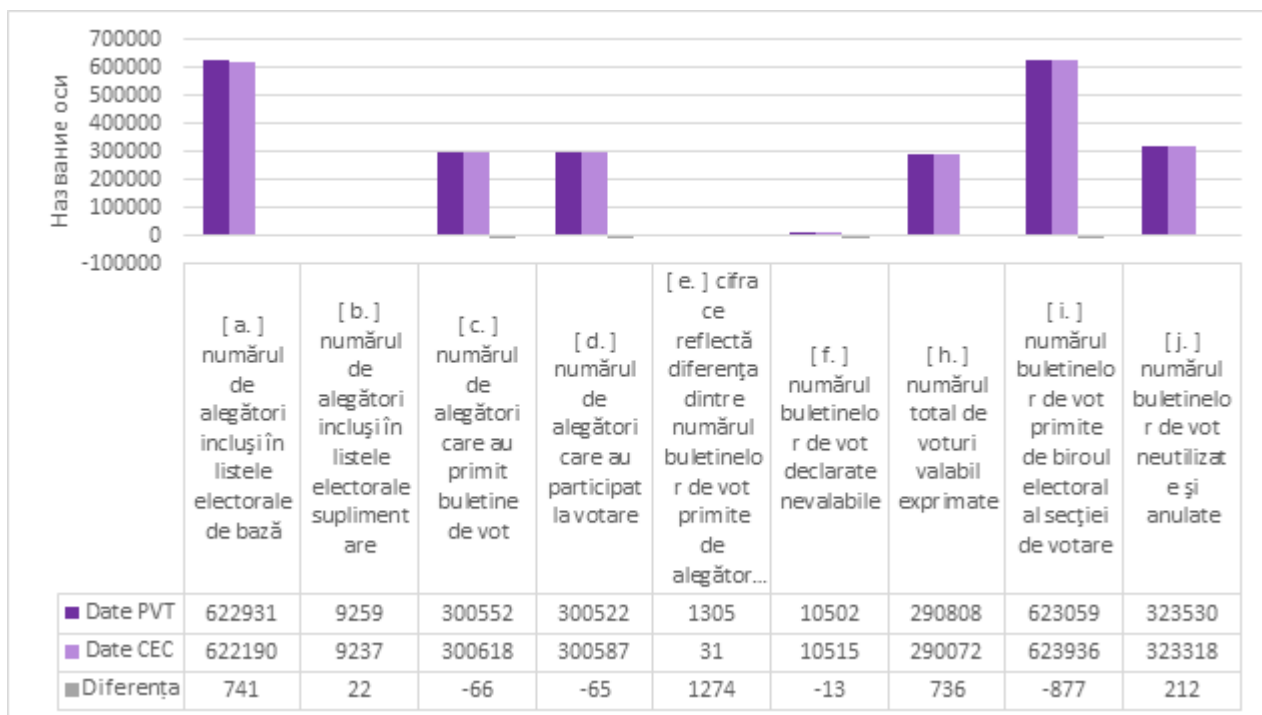
Promo-LEX a confirmat rezultatele alegerilor pentru funcția de consilieri ai municipiului Chișinău

9 iulie 2015, Chișinău. Rezultatele numărării paralele a voturilor la alegerea consilierilor în Consiliul Municipal Chișinău efectuată de Misiunea de Observare Promo-LEX a confirmat, în mare parte, rezultatele prezentate de Comisia Electorală Centrală. Cu toate că au fost raportate mai multe greșeli în procesul de numărare a voturilor acestea nu pot influența rezultatele alegerilor.

Astfel, rezultatele numărării paralele a voturilor efectuate de Promo-LEX pentru alegerea consilierilor în Consiliul Municipal Chișinău atestă următoarele diferențe:

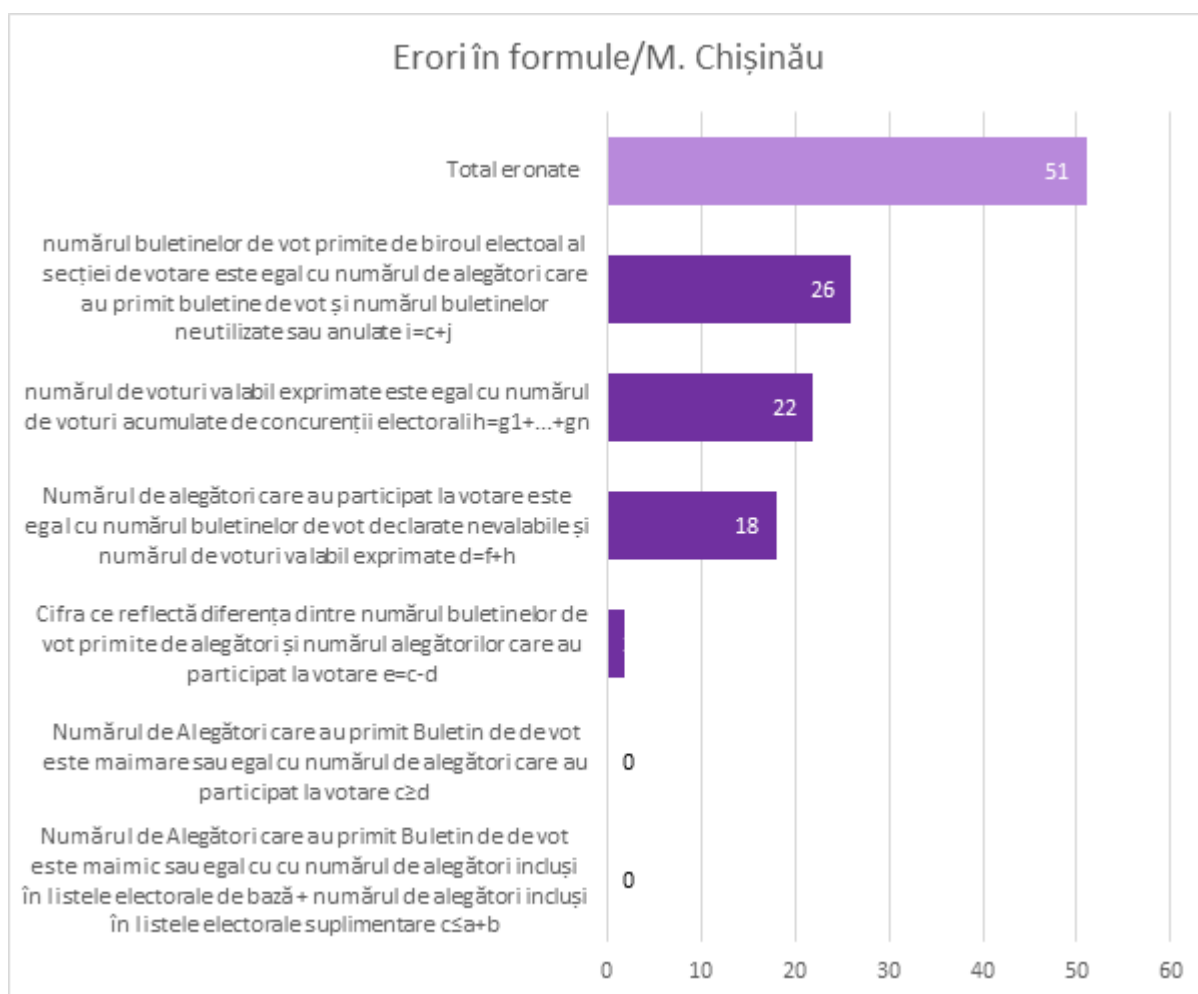

Totodată, observatorii Promo-LEX au raportat mici diferențe și la capitolul numărul alegătorilor incluși pe listele electorale sau a buletinelor de vot declarate nevalabile.

Potrivit lui Pavel Postica, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX, în cadrul numărării paralele a voturilor au fost înregistrate erori în formulele de calcul a 51 de procese verbale prezentate de CEC. „Totuși, majoritatea acestor erori s-au produs din cauza oboselii sau a slabei pregătiri pe care au avut-o unii funcționari electorali. De asemenea, aceste

erori nu pot influența semnificativ rezultatele alegerilor”, explică Pavel Postica.

Vezi raportul final pentru turul I de scrutin al Alegerilor Locale Generale 2015 [AICI](#).

Vă reamintim că, Misiunea de Observare a Alegerilor Promo-LEX a avut pe toată perioada Alegerilor Locale Generale 2015 peste 1500 de observatori naționali. De asemenea, în acest scrutin, Asociația a desfășurat campania „IEȘI la VOT!”, care a avut drept scop promovarea și încurajarea votului informat și conștient în rândul alegătorilor din Republica Moldova

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie

2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI). Opiniile exprimate în cadrul acestui comunicat aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md.